

NA KRAWĘDZI

SYMETRII

RELIEFY
ANDRZEJA NOWACKIEGO

Na krawędzi
symetrii

On the edge
of the symmetry

Reliefy Andrzeja Nowackiego

Wystawa: 1.12.2023 – 16.02.2024

Na krawędzi symetrii

Darya Pyshynskaya

Relief 27.02.23: surowy rytm szaro-czerwonych pasm drży falującym świetlistym oddechem. Barwna gradacja rozlewa się w głębi pionów, we wnękach pomiędzy listwami. Od bocznych krawędzi obrazu zmierza dośrodkowo ciemny granat, rozpala się intensywną zielenią w centralnych interwałach – niczym ostatni promień słońca dotykający o zmierzchu horyzontu. W tym momencie „przejścia” (pomiędzy „dnem” i „nocą”, „bytem” i „niebytem”) rozwiera się pionowa oś – czerwona wąska szczelina, w jej środku zawieszony jakby w nicości odcinek bieli – unosząca się listwa. Prostopadła do osi triada kwadratów pulsuje energią barw: centralny kwadrat występuje do przodu, tętni magnetyczną siłą, wtedy dwa boczne kwadraty cichną, cofają się w głąb. Sfery napięć i hierarchie widziane frontalnie zanikają przy oglądzie reliefu pod kątem – obraz pochłania tęczowa feeria, wyłaniają się z niej zaledwie subtelne zarysy figury środkowej oraz biały odcinek osi – świetlistej *axis mundi*.

Był początek lat 2000., kiedy Andrzej Nowacki sięgnął do koncepcji obrazów liniowych i odnalazł jej środki wyrazu. Jego pierwsze reliefy powstawały już od połowy lat 80. Sytuowały się one początkowo w tradycji konstrukttywizmu, inspirowane twórczością Henryka Stażewskiego. Nowacki komponował wówczas obrazy z wielobarwnych geometrycznych elementów,

On the edge of the symmetry

Darya Pyshynskaya

Relief 27.02.23: the austere rhythm of grey-red bands trembles with an undulating, luminous breath. The colourful gradient spills into the depths of the verticals, in the recesses between the slats. A dark navy blue creeps towards the middle from the lateral edges of the painting, firing up with intense green in the central intervals - like the last ray of sunlight touching the horizon at dusk. At this moment of “transition” (between “day” and “night”, “being” and “non-being”), a vertical axis opens up: a red narrow crevice, with a stretch of white—a floating slat in its midst—as if suspended in nothingness. Perpendicular to the axis, the triad of squares pulsates with the energy of the colours: the mid-most square steps forward, throbbing with magnetic force, while the two side squares quieten down, retreating into the depths. Viewed from the front, the spheres of tension and hierarchies disappear as the relief is approach from an angle—the image is engulfed by a rainbow extravaganza, with only the subtle outlines of the central figure and the white section of the axis—the incandescent *axis mundi*—emerging from it.

It was in the early 2000s that Andrzej Nowacki drew on the concept of linear painting and explored its means of expression, though his first reliefs were created as early as the mid-1980s. Inspired by the work of Henryk Stażewski, they initially echoed the tradition of constructivism. At the time, Nowacki would compose his paintings

tworzących wrażenie dynamicznego ruchu; emocjonalne napięcie budował poprzez przesunięcia form i diagonalnych linii. W kolejnych latach formuła ta ulegała coraz większej syntezie i uporządkowaniu. Redukując pole obrazu do szeregu linii wertykalnych, artysta osiągnął intensyfikację działania kolorów czystych. Odkrył wówczas potencjał linii jako nośnika koncentrującego energię barwy i w zestawieniu kolorowych pasm zaczął budować inne wizualne napięcie – wyraźnie zrytmizowane i pulsujące wewnętrznym życiem. Pierwsze tego typu reliefy, powstałe w latach 2003–2011, charakteryzuje prosty układ liniowy, ujednoczenie struktury oraz zmienne, skomplikowane relacje barw, wyzwolone z przedmiotowych odniesień i wzajemnego oddziaływania form. Przestrzenna powierzchnia reliefu zatracza się w wymiarze iluzyjnym. Pod wpływem zagęszczenia linii i tonacji, efektu światłocienia, refleksów, jak też kontrastu równoczesnego wzrok widza pogrąża się w nieustającej ruchliwej grze uwolnionych, czystych barw, w której ginie całkowicie poczucie rzeczywistej głębi. Plastyczność reliefu i różne wysokości listewek pozwalają na odkrywanie kolejnych barwnych niuansów, co sprawia, że obraz postrzegany jest w ciągle nowych, niepowtarzalnych odsłonach, zależnych od światła oraz perspektywy widzenia. Wizualne postrzeganie nie jest bowiem jednostkowym momentem spojrzenia, lecz ciągłą sekwencją następujących po sobie obrazów i ujęć.

Od roku 2013 w reliefach powracają zarysy figur. Stworzone przez listewki linie i ich wielobarwne odcinki unoszą się grupami nad podłożem i kształtują na różnych poziomach wizualne wymiary płaszczyzn. Rytmiczna, iluzyjna struktura szeregu listew zostaje wtopiona w charakterystyczny centryczny układ kompozycji. Odrębne pola barwne w obrazie są precyzyjnie ograniczone i zorganizowane, wyczuwa się też w nich działanie siły ciężenia. Mimo to figury uobecniają się tu jako efemeryczne wrażenie, mglista pulsacja linii, dyskretnie odsłaniających się w gąszczu

of multicoloured geometric elements, achieving the impression of dynamic movement; the shifting forms and diagonal lines served him to build emotional tension. In subsequent years, that formula grew increasingly synthetic and orderly. By reducing the pictorial field to a series of vertical lines, the artist substantially enhanced the effect of pure colour. He then discovered the potential of the line as a vehicle that concentrated the energy of colour and, using a juxtaposition of colour bands, began to forge a different visual tension: one that was clearly rhythmical and pulsed with inner life. The first reliefs of the kind, created between 2003 and 2011, are characterized by a straightforward linear arrangement, uniformity of structure, variable and complex colour relationships that are no longer encumbered by objective references and reciprocal effect of forms. The spatial surface of the relief is immersed in the illusionary dimension. With the thickening of the lines and tonalities, chiaroscuro effects, reflections, as well as simultaneous contrast, the viewer's gaze is plunged into a constant, lively interplay of liberated, pure colours, in which the sense of actual depth is completely lost. The plasticity of the relief and the different heights of the slats make it possible to discover more and more colourful nuances, thanks to which the image reveals ever new and unique facets, depending on the light and one's viewpoint. After all, visual perception is not a single instance of seeing, but a continual sequence of successive images and views.

Since 2013, outlines of figures would re-emerge in the reliefs. The lines created by the slats and their multicoloured sections float in groups above the surface, yielding multiple visual dimensions of planes at different levels. The rhythmical, illusory structure of the series of slats blends into the characteristic, centric arrangement of the composition. The distinct colour fields in the paintings are precisely delimited and organized, with their force of gravity clearly tangible. Even so, the figures manifest themselves as ephemeral entities, a vague pulsation of lines, discreetly disclosed in a thicket

kolorowych listewek. Poszczególne elementy kompozycji ukazują się i znikają w zależności od perspektywy patrzącego, który w ruchu doświadcza przestrzeni obrazu pod postacią nieustannego życia barw i kształtów.

W reliefach z ostatnich lat nasilają się układy centryczne. Dyktat symetrii wychodzącej od środka lub osi pionowej przenika kolejne kompozycje, nadaje figurom doskonałą równowagę i statyczność. Obraz emanuje monumentalną siłą, sprawia wrażenie wiecznej, niezmiennej trwałości.

Pojęcie symetrii od najdawniejszych czasów łączone było z ideą porządku, regularnością, prawdziwością, właściwą i odpowiednią proporcją. W starożytności słowa tego używano zamiennie z terminem harmonia. Pitagorejczycy powiązali symetrię z wizją kosmosu, pojmowanego jako model doskonałości. Stanowiła ona zatem zasadę prawidłowości kosmicznej, wiecznej i świętej miary natury¹. Reguła symetrii, nieodłączna od ideału piękna, ma bowiem swe źródło głęboko zakorzenione w prawach i formach przyrody.

Zasada podziału wzdłuż osi symetrii przejawia się w budowie ludzkiego ciała. Rozpoznając dwustronny układ w naturze i przedmiotach, postrzegamy go jako estetyczny i piękny, ponieważ odpowiada proporcji naszego własnego ciała.

Symetria osiowa w obrazach Nowackiego, stanowiąca swoisty „szkielet” czy „rusztowanie” kompozycji, ma wyraźnie antropomorficzny charakter. Tak pisze o reliefach artysty niemiecki krytyk sztuki Hubertus Gaßner: „Poprzez wpisanie owej symetrii w kwadrat, w abstrakcyjnym wymiarze powstaje to samo wrażenie, jakie wywołuje słynny szkic proporcji ludzkiego ciała Leonarda da Vinci – ciało wpisane zostało w koło ześrodkowane symetrycznie z kwadratem. [...] Przy całym ograniczeniu repertuaru form do

---

¹ Zob. *Symetrie w sztuce i naukach humanistycznych*, red. J. Gajda-Krynicka, Wrocław 1993.

of coloured slats. The individual elements of the composition appear and vanish depending on the perspective of the beholder who—as they move—experiences the space of the painting as ceaseless being of colours and shapes.

In the reliefs of recent years, the concentric arrangements become more prominent. The dictate of the symmetry which spreads from the centre or the vertical axis pervades successive compositions, lending the figures perfect balance and static equilibrium. The painting radiates a monumental strength and gives the impression of eternal, unchanging permanence.

Since times immemorial, the notion of symmetry has been associated with the idea of order, regularity, truthfulness, with correct and appropriate proportions. In antiquity, the word was used interchangeably with “harmony”. The Pythagoreans linked symmetry with a vision of the cosmos construed as a model of perfection. It thus represented the principle of cosmic regularity, the eternal and sacred measure of nature¹. Indeed, inherent in the ideal of beauty, the rule of symmetry is profoundly rooted in the laws and forms of nature.

The principle of division along the axis of symmetry is manifested in the structure of the human body. Recognizing the bilateral arrangement in nature and objects, we perceive it as aesthetically pleasing and beautiful because it corresponds to the proportions of our own body.

The axial symmetry in Nowacki’s paintings, which provides a “skeleton” or “scaffolding” of the composition, is clearly anthropomorphic in nature. Discussing the artist’s reliefs, the German art critic Hubertus Gaßner observes thus: “By inscribing this symmetry into a square, the impression created in the abstract

---

¹ See *Symetrie w sztuce i naukach humanistycznych*, ed. J. Gajda-Krynicka, Wrocław 1993.

dwóch elementów podstawowych – kwadratu i pionowej linii prostej – połączenie obu tworzonych przez nie sprzecznych form symetrii, wywołuje immanentne dla obrazu napięcie i dynamikę. Odbiorca odkrywa je dzięki odczuciu symetrii własnego ciała i postrzeganiu cielesnego ruchu”².

Koncentrowanie spojrzenia na symetrycznym układzie powoduje nie tylko „rozpoznawanie siebie” w strukturze obrazu, proces jego percepcji zakłada także pewny model relacji z dziełem. Według włoskiego matematyka Bruna D’Amore: „Już samo postrzeganie symetrycznej figury dąży do podniesienia centralnej, absolutnej roli podmiotu, gdyż wzrok patrzącego, raz skupiony na samym przedmiocie, nie jest «stymulowany» do przesuwania się w stronę pozostałych partii obrazu”³.

Moment zatrzymania oka i „zastygłej” kontemplacji jest nieodłącznym etapem dialogu z reliefem Nowackiego. Mimo to ciekawość kolejnych wizualnych przeżyć, odsłaniającej się gry barw i iluzyjnych wibracji pobudza odbiorcę do ciągłej zmiany kierunku patrzenia, ruchu oka, ale również ciała – zmiany własnej pozycji przed obrazem.

Inną cechą układu symetrycznego jest jego potencjalna tendencja do rozwoju w nieskończoność. W sztuce przejawia się ona przede wszystkim w ornamentach jako nieograniczonym powtarzaniu wzoru podług konkretnego schematu. U Nowackiego symetryczny rozwój kompozycji współtworzy przebieg linii wertykalnych, który niejako automatycznie wyprowadza je poza kwadratowe pole obrazu. Powstaje wówczas kolejny moment napięcia, kontrastu pomiędzy imaginarną szybkością rytmu pionów a zorganizowanym symetrycznie i zamkniętym obszarem kwadratu, który jako forma doskonała pozostaje w bezruchu. W niektórych pracach powstających od 2020 r. występują niepokryte listewkami partie tła. Wprowadzają one w obrazie dominację jednej barwy oraz

² H. Gaßner, *Rytm i rezonans*, [w:] *We wnętrzu kwadratu – Melodyka geometrycznego świata. Rysunki i reliefy Andrzeja Nowackiego*, [kat. wyst.], Reckahn 2003, s. 11.

³ B. D’Amore, *Arte e matematica. Metafore, analogie, rappresentazioni, identità tra due mondi possibili*, Bari 2018, s. 124.

dimension is much akin to what is elicited by Leonardo da Vinci’s famous sketch of the proportions of the human body: the body is inscribed into a circle which is symmetrically concentric with a square. [...] For all the limitations of the repertory of forms to two basic elements—the square and the straight, vertical line—the combination of the two contradictory forms of symmetry they create evokes a tension and dynamism immanent to the painting. The viewer discovers these via the sense of the symmetry of the own body and the perception of corporeal movement”².

Focusing the gaze on a symmetrical arrangement not only leads to the “recognition of the self” in the structure of the image, as the process of its perception also presupposes a certain model of relationship with the work. According to the Italian mathematician Bruno D’Amore: “The very perception of a symmetrical figure seeks to elevate the central, absolute role of the subject, since the gaze of the beholder, once focused on the object itself, is not ‘stimulated’ to shift towards the other parts of the image”³.

The moment of arresting the eye and “solidified” contemplation is an inseparable stage in the dialogue with Nowacki’s relief. Nevertheless, curiosity about further visual experience, the unfolding interplay of colours and illusory vibrations prompts the viewer to constantly change the direction of the gaze, to realign the eye, as well as the body, changing the stance while one faces the painting.

Another feature of the symmetrical system is its potential tendency to develop indefinitely. In art, this manifests primarily in ornamentation, or the unlimited repetition of a pattern according to a specific scheme. In Nowacki’s work, the array of the vertical lines contributes to the symmetrical development of the composition, as they almost automatically appear to venture outside the square field of the painting. Another moment of tension arises there,

² H. Gaßner, *Rytm i rezonans*, [in:] *We wnętrzu kwadratu – Melodyka geometrycznego świata. Rysunki i reliefy Andrzeja Nowackiego*, [exhibition catalogue], Reckahn 2003, p. 11.

³ B. D’Amore, *Arte e matematica. Metafore, analogie, rappresentazioni, identità tra due mondi possibili*, Bari 2018, p. 124.

czystą powierzchnię, na której niczym wyspy osadzają się figury składane z szeregu krótkich listew.

Magia reliefów Nowackiego polega na subtelnym podtrzymywaniu równowagi pomiędzy porządkiem i jego dynamicznym zachwianiem. W wielu obrazach z ostatnich lat symetryczna struktura kompozycji jest przełamywana rytmiczną gradacją barw na bokach listew. Poruszające się w poziomie kolorowe „glissanda” często nie zachowują lustrzanego porządku czy kierunku wyznaczonego przez środek kompozycji. Tak więc za pomocą barw budowane są ciężar i dynamika, a przy oglądzie obrazu pod kątem znika wrażenie centralnej statyczności i hierarchii. Nastrój reliefu balansuje na krawędzi listew, zmienia się intrygująco i nieoczekiwanie.

W niektórych pracach oprócz działania barw symetrię zaburzają pojedyncze figury. Są to zazwyczaj małe kwadratowe płytki unoszące się nad szeregiem listew. Przesunięte w poziomie względem osi, przenoszą one ciężar na jedną, zawsze prawą, stronę kompozycji. Te drobne, wieńczące akcenty o skumulowanym napięciu artysta wprowadza na ostatnim etapie powstawania obrazu.

Ciekawy moment złamania symetrii występuje w reliefie 26.03.23. W osiową strukturę wpisane są zarysy sześciu powielonych kwadratów, rozłożonych równomiernie w dwóch rzędach. Precyzyjnie ujednoczony układ form naruszony zostaje ekspresją barw. Prawy dolny kwadrat pod wpływem kontrastu równoczesnego buduje wyraźne napięcie i narastające ciśnienie ku dołowi, podczas gdy inne kwadratowe pola wydają się unosić i oddalać, zatracając jednolitość narzuconej niejako z góry „kratownicy”. Zarys dolnego kwadratu pozostaje jedynym widocznym elementem przy oglądzie obrazu pod kątem. Ciężar tego kwadratu przeciwstawia się świetlistej osi i inicjuje cichy dialog dwóch samotnych figur.

a contrast between the imaginary cadence of the verticals and the symmetrically organized and confined area of the square which, as a perfect form, remains motionless. A number of works created from 2020 onwards feature parts of the background which have not been covered by slats. These particular sections introduce a dominance of a single colour into the painting and a clean surface on which figures composed of a series of short slats settle like islands.

The magic of Nowacki's reliefs consists in the balance which is nurtured ever so subtly between order and its dynamic disruption. In many of his recent paintings, the symmetrical structure of the composition is broken by the rhythmical gradient of colours on the sides of the slats. Moving horizontally, the colour "glissandos" often do not follow the mirror order or direction set by the centre of the composition. Thus, colours yield weight and dynamics, and when the painting is viewed at an angle, the impression of the central static and hierarchy disappears. The mood of the relief balances on the verges of the slats, susceptible to intriguing and unexpected changes.

Next to the effect of the colours, the symmetry in some works is undermined by individual figures. Usually, these are small square tiles floating above a row of slats. Moved horizontally relative to the axis, they shift their weight to one side of the composition, invariably to the right. These small, crowning accents, filled with accumulated tension, are introduced by the artist at the final stage of the painting.

An interesting moment of symmetry disruption may be seen in relief 26.03.23. The axial structure is inscribed into the outlines of six duplicated squares, evenly distributed in two rows. The precisely consistent arrangement of forms is disturbed by the expressiveness of colours. Affected by simultaneous contrast, the bottom right square builds up evident tension and an increasing

Połączenie statyczności i trwałości z momentem zmiennym i dynamicznym w obrazach Nowackiego nie wynika z intelektualnej gry czy racjonalnych kalkulacji. Celem artysty jest wywołanie w widzu emocjonalnej reakcji, przy czym impulsem jest tu emanowana przez obraz energia, a więc zawarte w nim afekty i napiętności, które stoją u źródeł powstania każdej kolejnej pracy. Geometryczny ład i emocjonalna ekspresja reliefu od zawsze występują u Nowackiego w nierozdzielnym związku, zaś bezustanne dążenie do harmonii wynika z „poszukiwania utraconego ładu i porządku w [sobie] samym”⁴. Zachwianie statycznego porządku, „wiecznej trwałości” oddaje stan chwili, niepokój i napięcia, jest więc wyrazem procesu ciągłego ruchu i zmian jako elementu życia. Obraz staje się kwintesencją momentu „bycia na krawędzi”, balansując w chwilowej symetrycznej równowadze pomiędzy jednym i drugim obliczem malowanego reliefu.

---

⁴ A. Nowacki, *Spojrzenie na twórczość*, [w:] B. Kowalska, *W poszukiwaniu ładu. Artyści o sztuce*, Katowice 2001, s. 126.

Darya Pyshynskaya

historyk i krytyk sztuki, absolwentka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (praca doktorska pod kierunkiem prof. L. Lameńskiego „Relief a przestrzeń abstrakcji geometrycznej. O źródłach twórczości Andrzeja Nowackiego”). W latach 2018–2019 odbyła staż w Archiwum Fotografii Muzeów Watykańskich, współpracowała z Państwową Galerią Sztuki w Sopocie przy realizacji wystaw. Od 2019 r. mieszka i pracuje w Berlinie.

downward gravity, while the other squares seem to float up and away, shedding the uniformity of the “grid” imposed from above, as it were. The outline of the bottom square remains the only visible element when viewing the painting at an angle. The weight of that square defies the luminous axis and initiates a silent dialogue of two solitary figures.

The combination of the static and the permanent with the volatile and dynamic moment in Nowacki’s paintings does not owe to an intellectual game or rational calculation. The artist aims to evoke an emotional response in the viewer, triggered by the energy emanating from the painting, its intrinsic affects and passions that lie at the root of creation of each subsequent work. Geometric order and the emotional expression of relief have always been inseparable in Nowacki’s oeuvre, while the continual pursuit of harmony stems from “the quest for the lost order in [one] self”⁴. The disruption of the static order and the “eternal persistence” reflects the state of the moment, the restlessness and the tension, whereby the process of constant movement and change is revealed as an element of life. The painting becomes the quintessential moment of “being on the edge”, of balancing in a short-lived symmetrical equilibrium between one and another facet of the painted relief.

---

⁴ A. Nowacki, *Spojrzenie na twórczość*, [in:] B. Kowalska, *W poszukiwaniu ładu. Artyści o sztuce*, Katowice 2001, p. 126.

Darya Pyshynskaya

Art historian and critic, graduate from the Catholic University of Lublin (doctoral dissertation supervised by Prof. L. Lameński, Relief and the space of geometric abstraction. On the sources of Andrzej Nowacki’s work). In 2018–2019, she completed an internship at the Photography Archives of the Vatican Museums, as well as collaborated with the State Art Gallery in Sopot on a number of exhibitions. Since 2019, she has been living and working in Berlin.

ON THE EDGE
OF THE

SYMMETRY

SYMMETRII

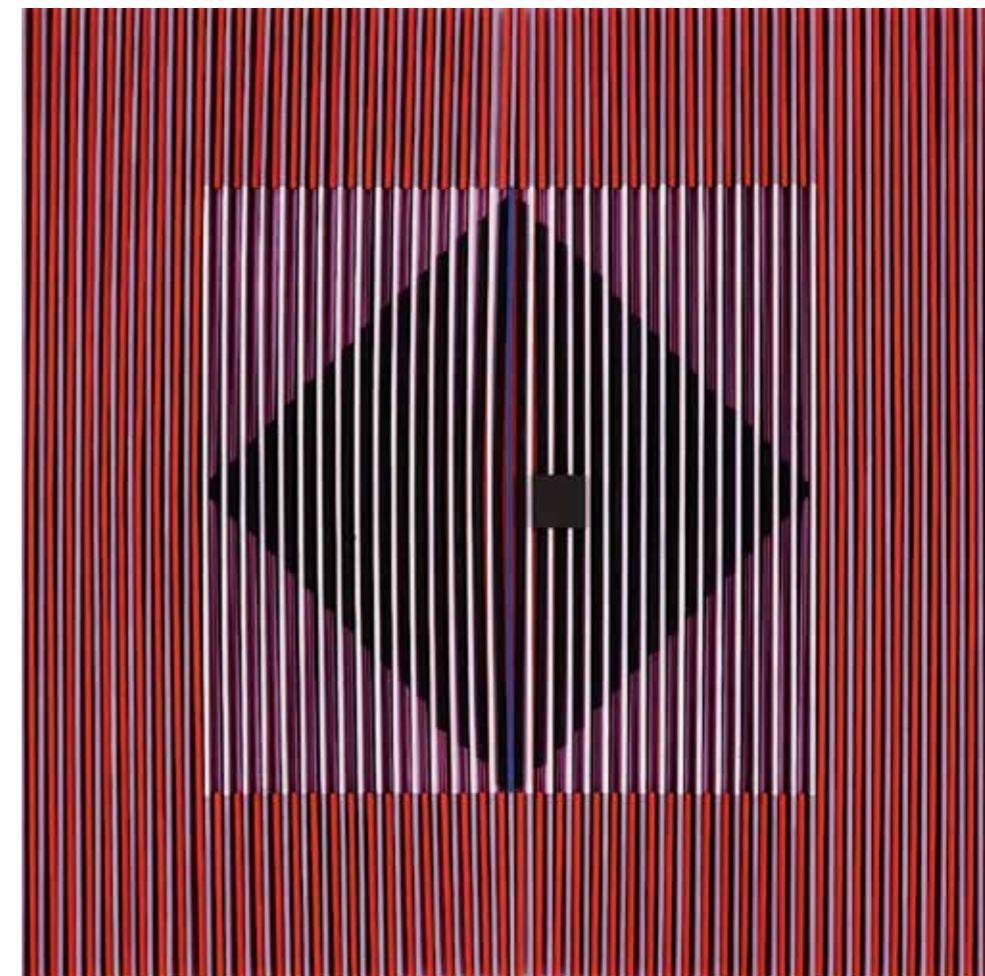
NA KRAWĘDZI

RELIEFS
RELIEFY

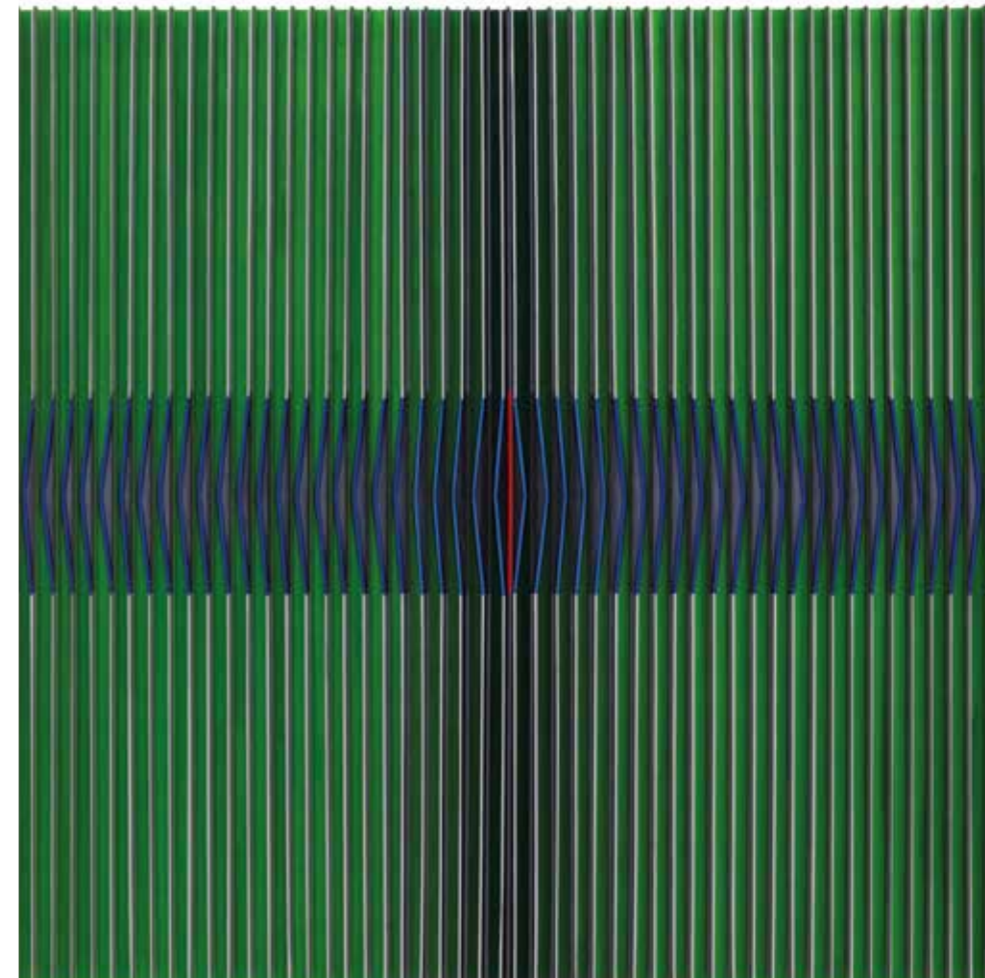
10.09.10, 2010

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 63 cm × 63 cm

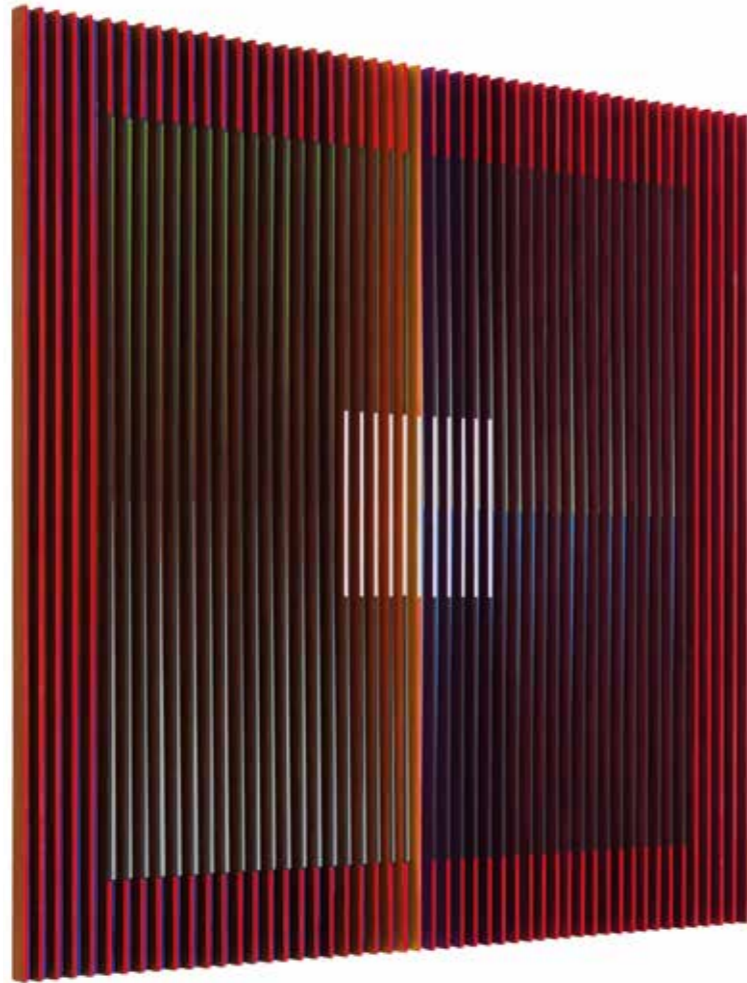
24.02.16, *Kompozycja niesymetryczna III*, 2016
24.02.16, *Unsymmetrical composition III*, 2016

relief na pilśni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

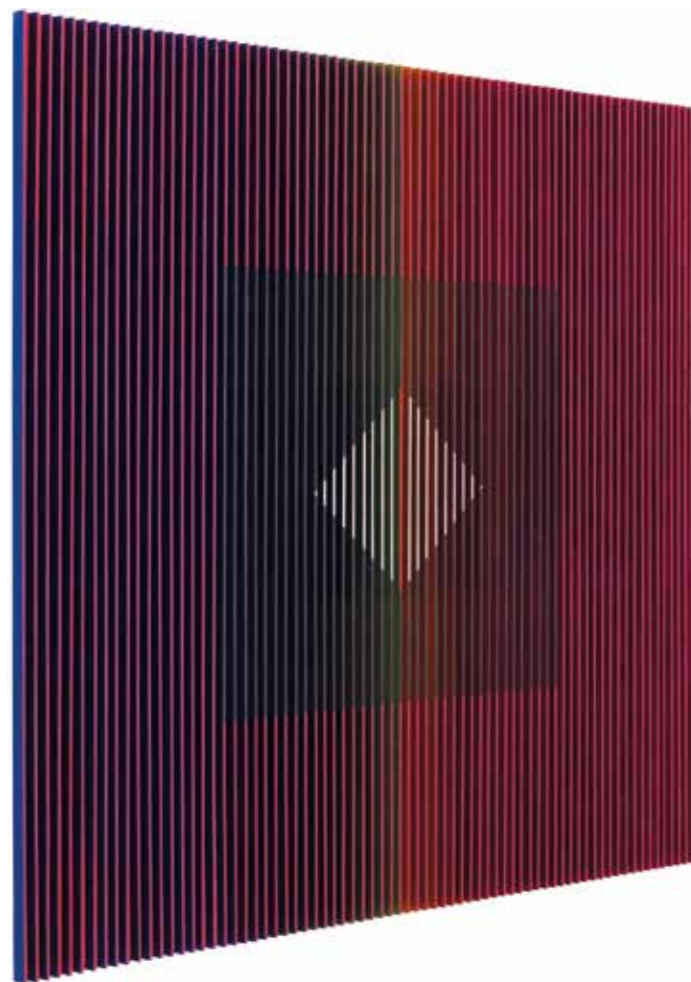
22.06.16, 2016

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

05.05.17, 2017

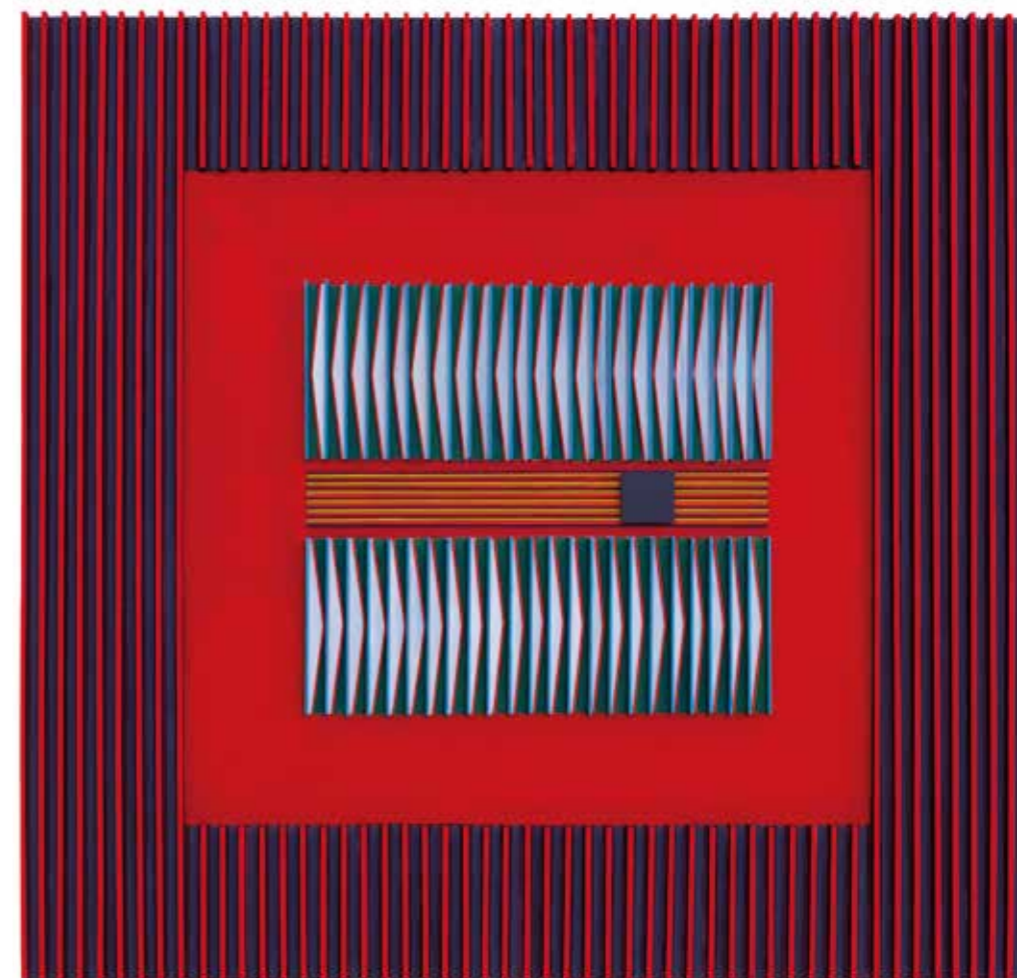
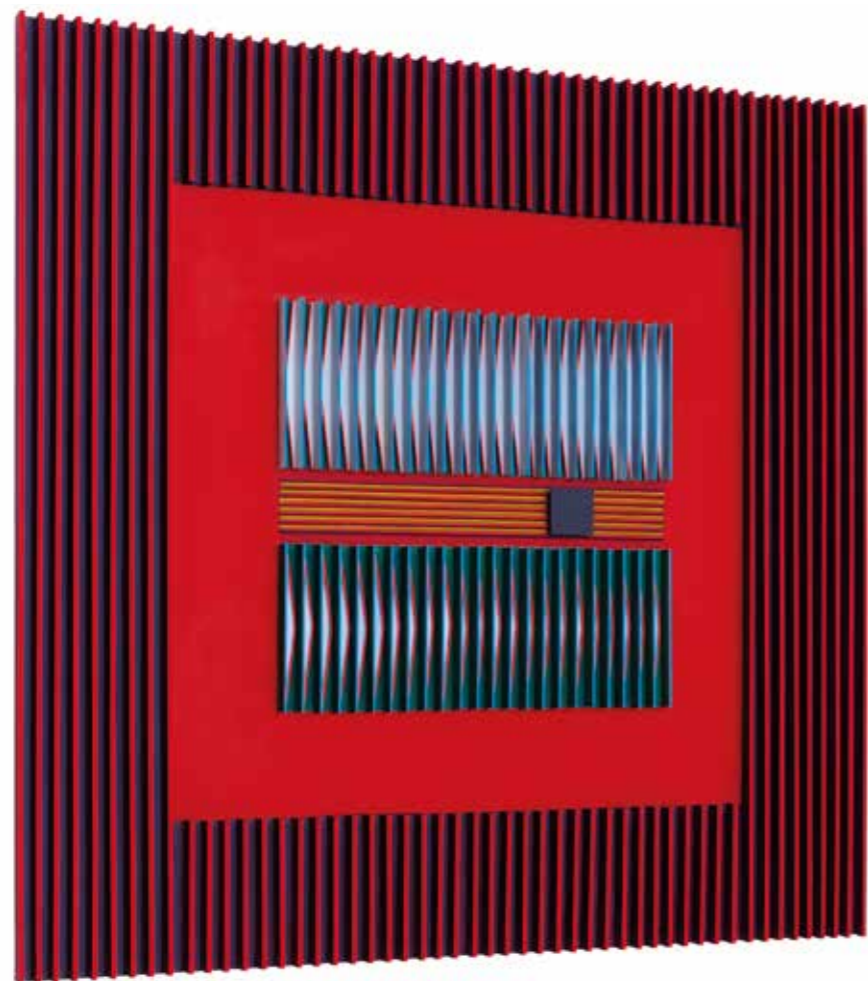
relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

05.10.21, 2021

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 144 cm × 144 cm

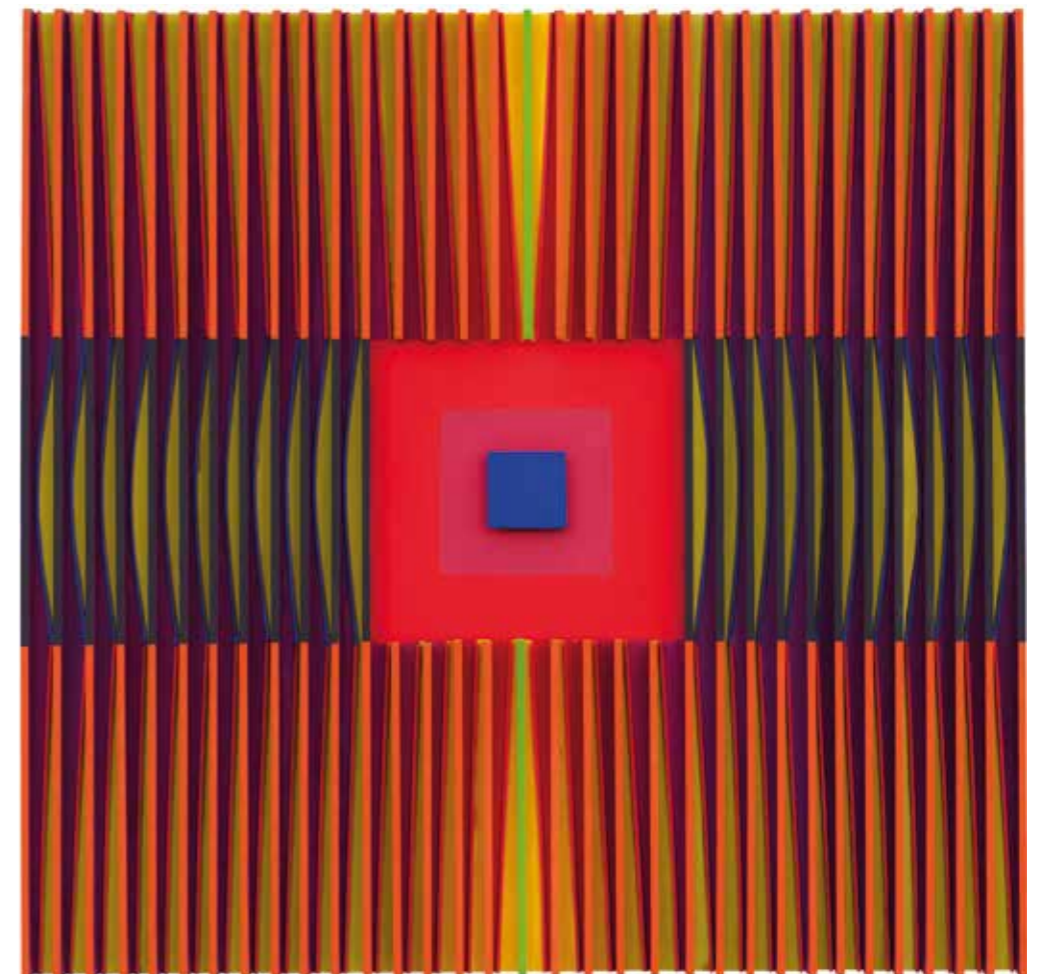
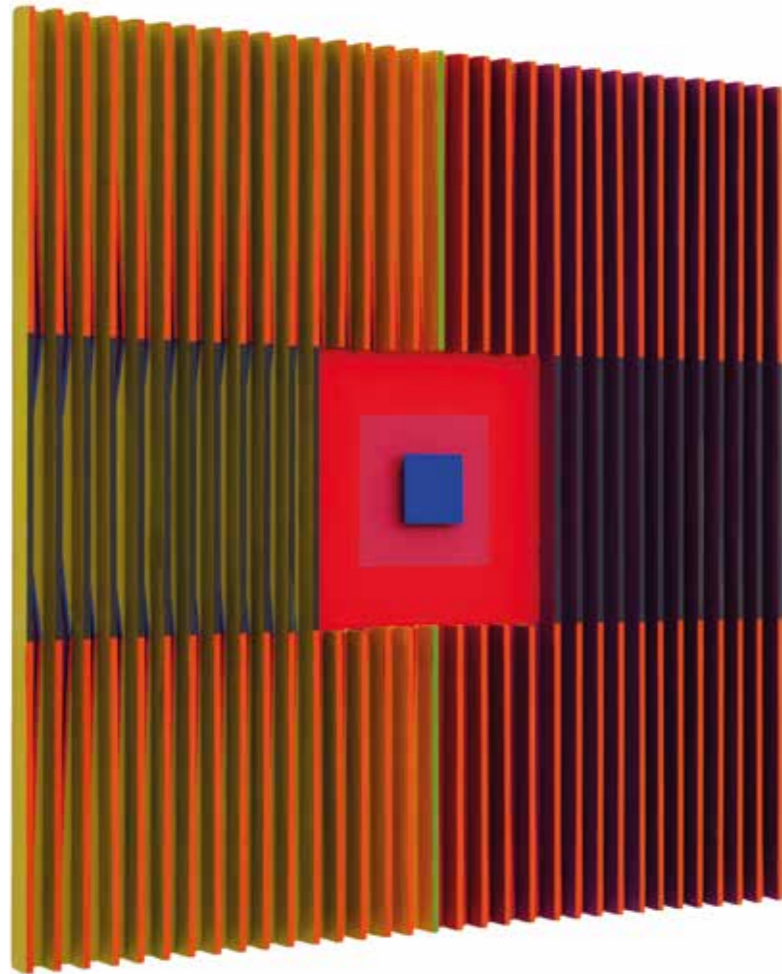

12.11.22, 2022

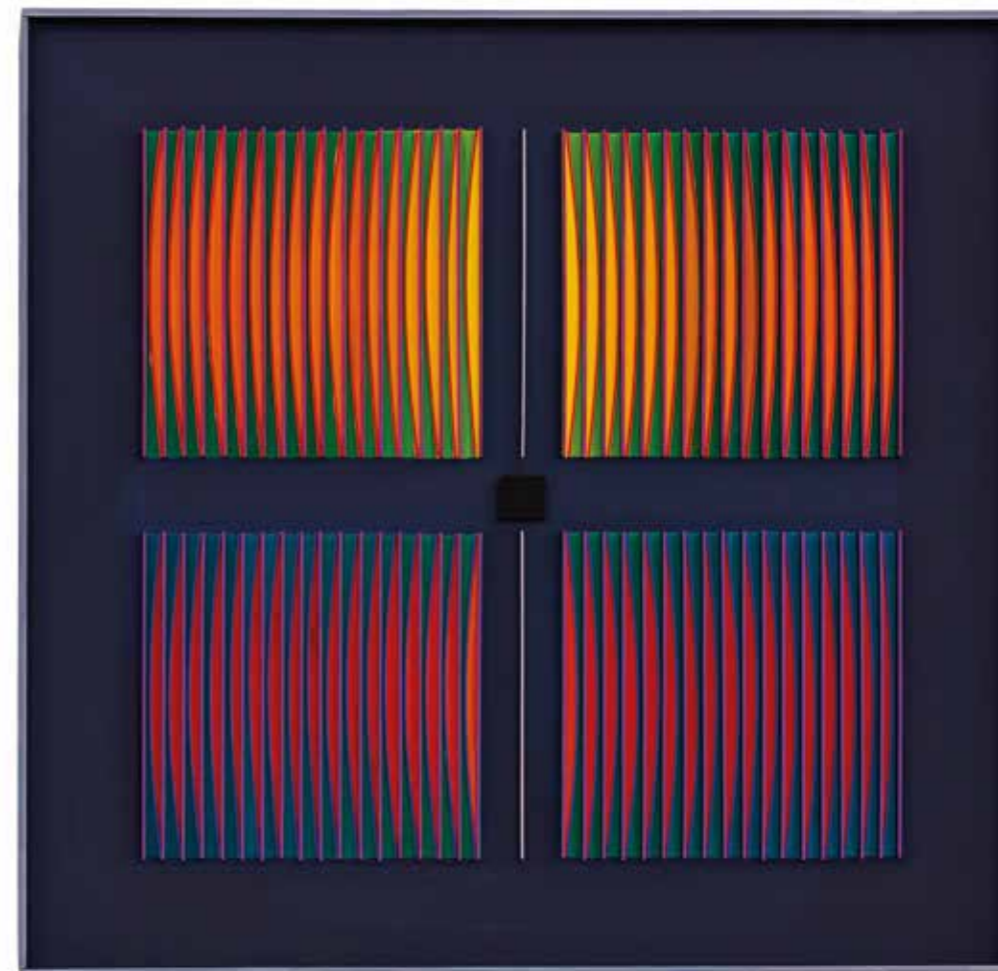
relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

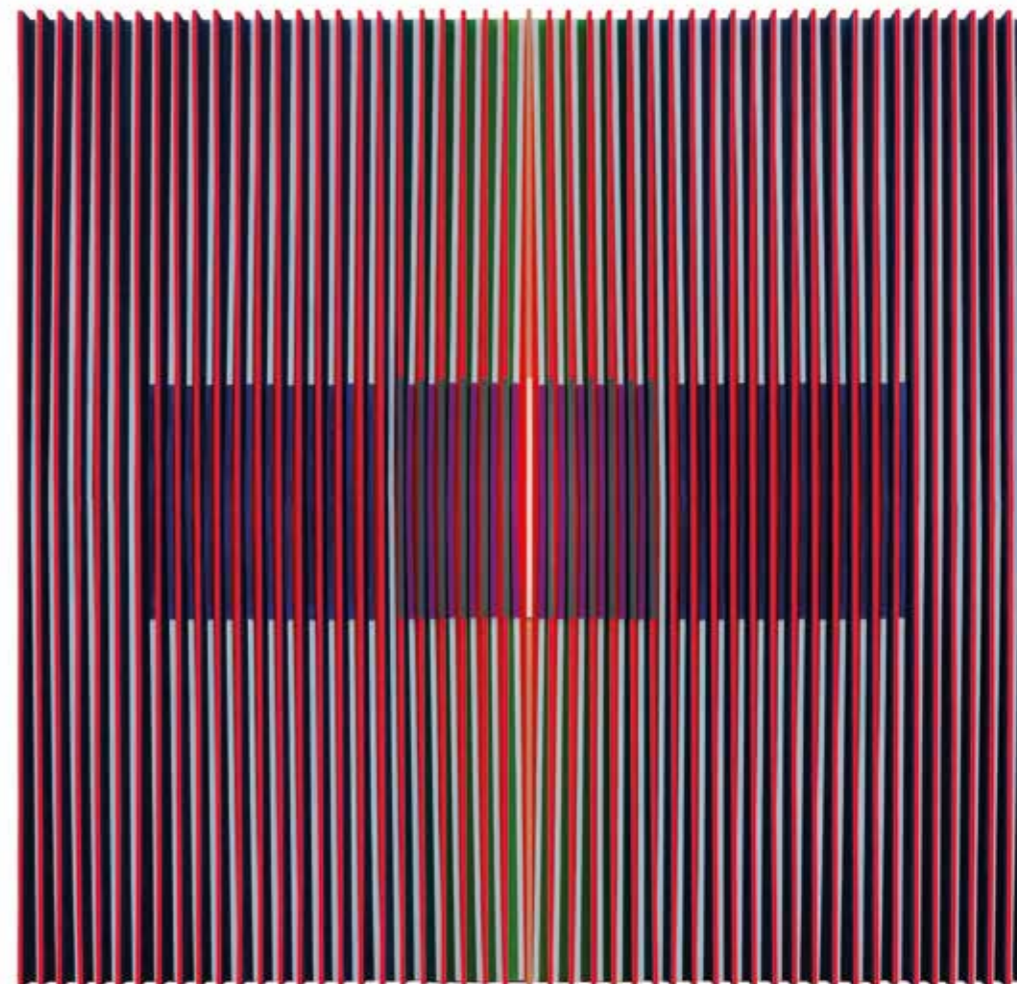
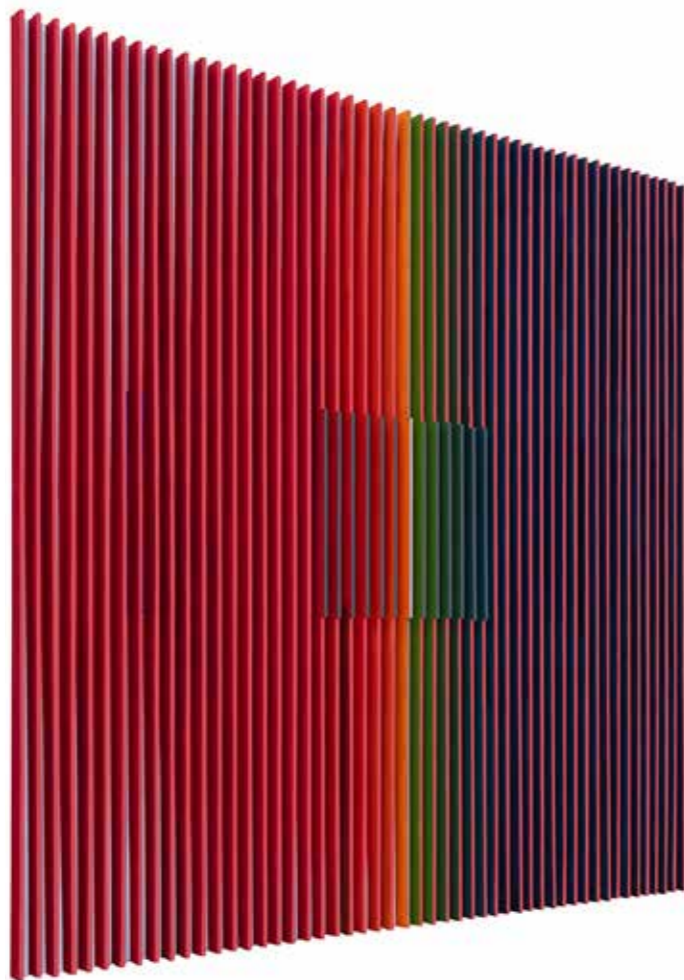
20.01.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 64 cm × 64 cm

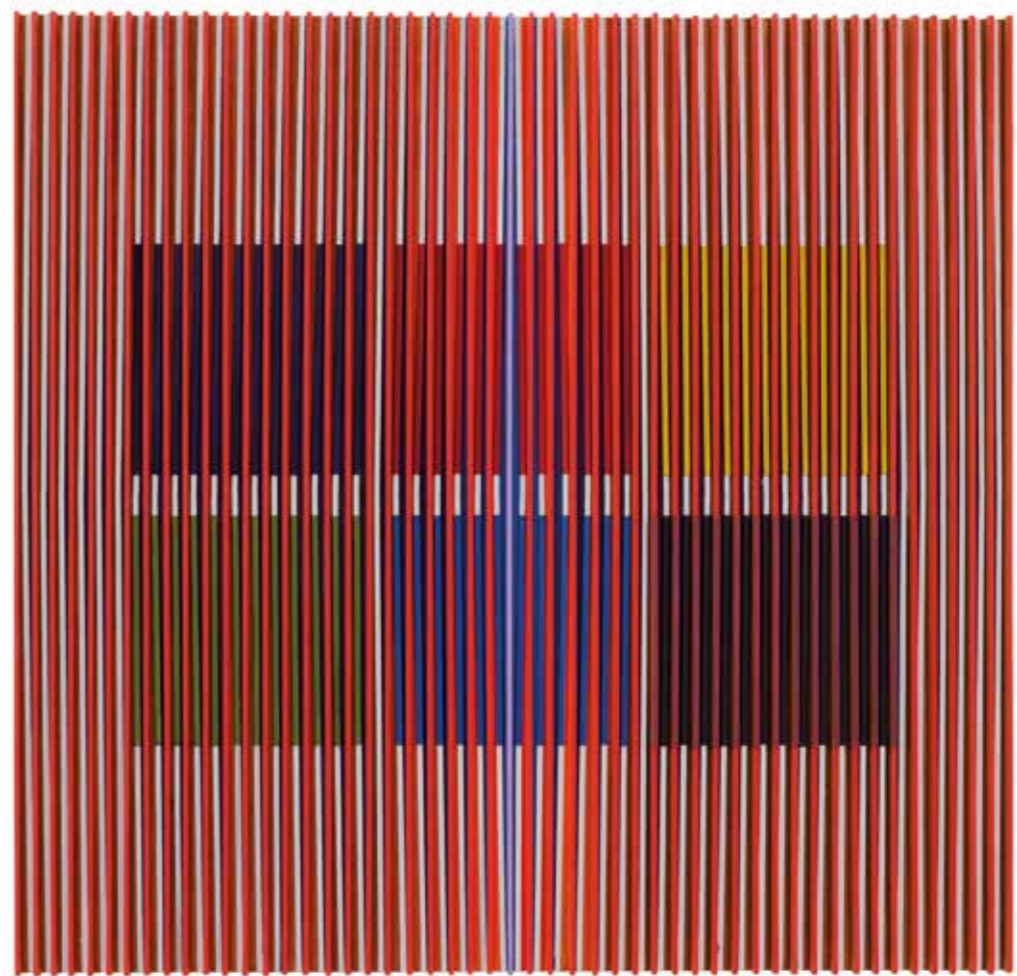
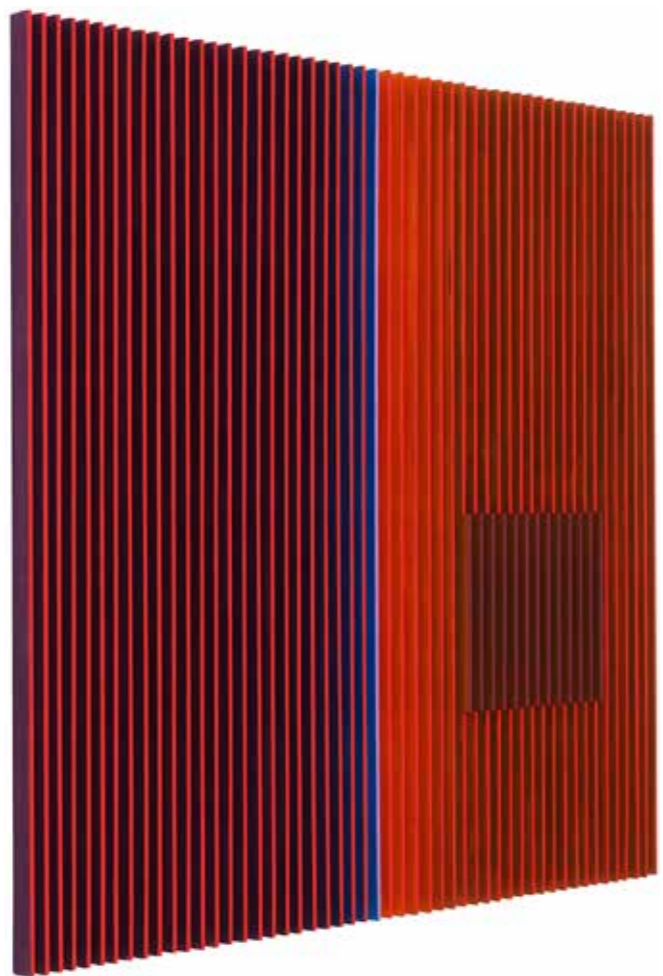
31.01.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

27.02.23, 2023

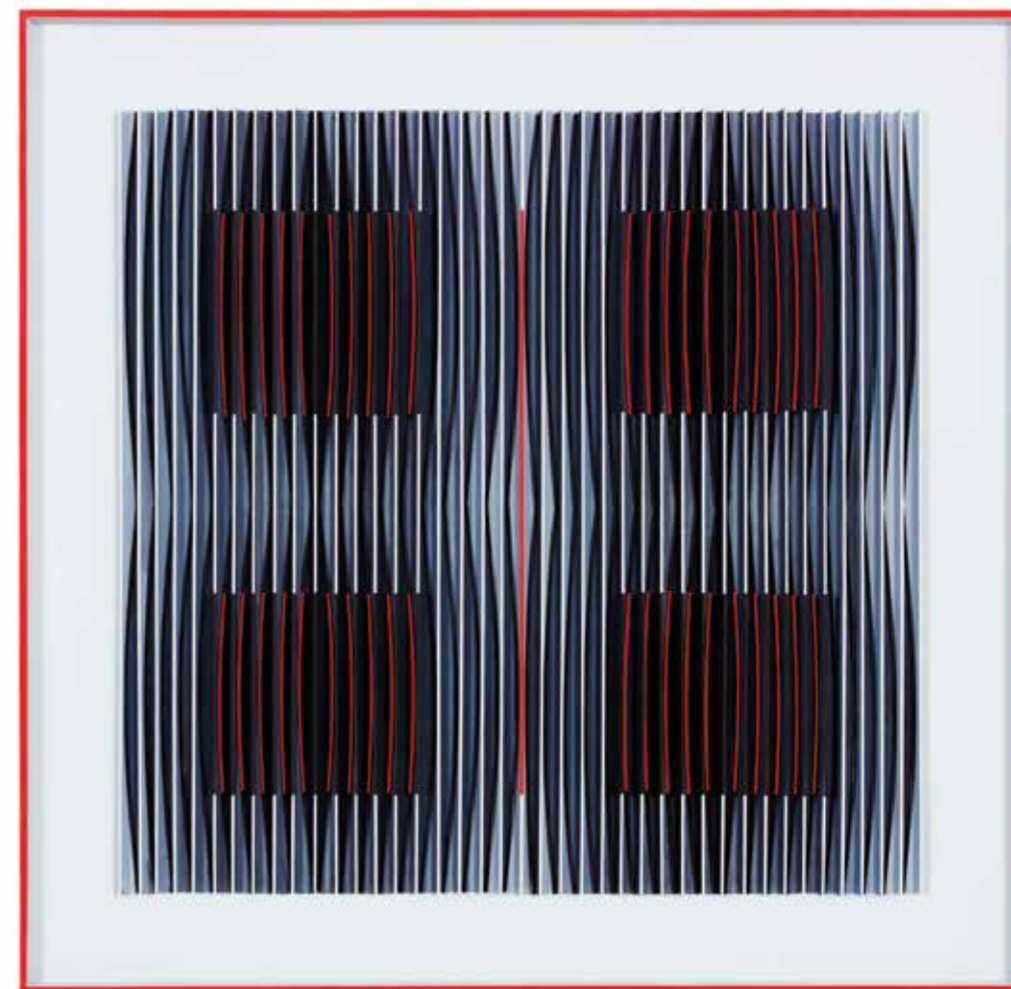
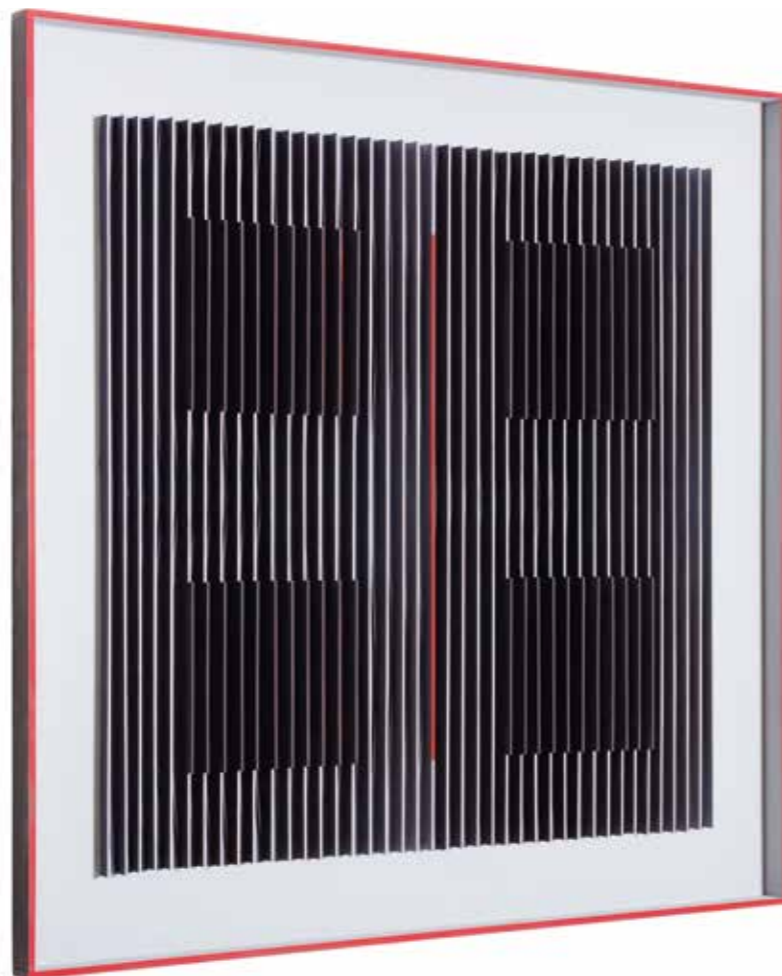
relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

26.03.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

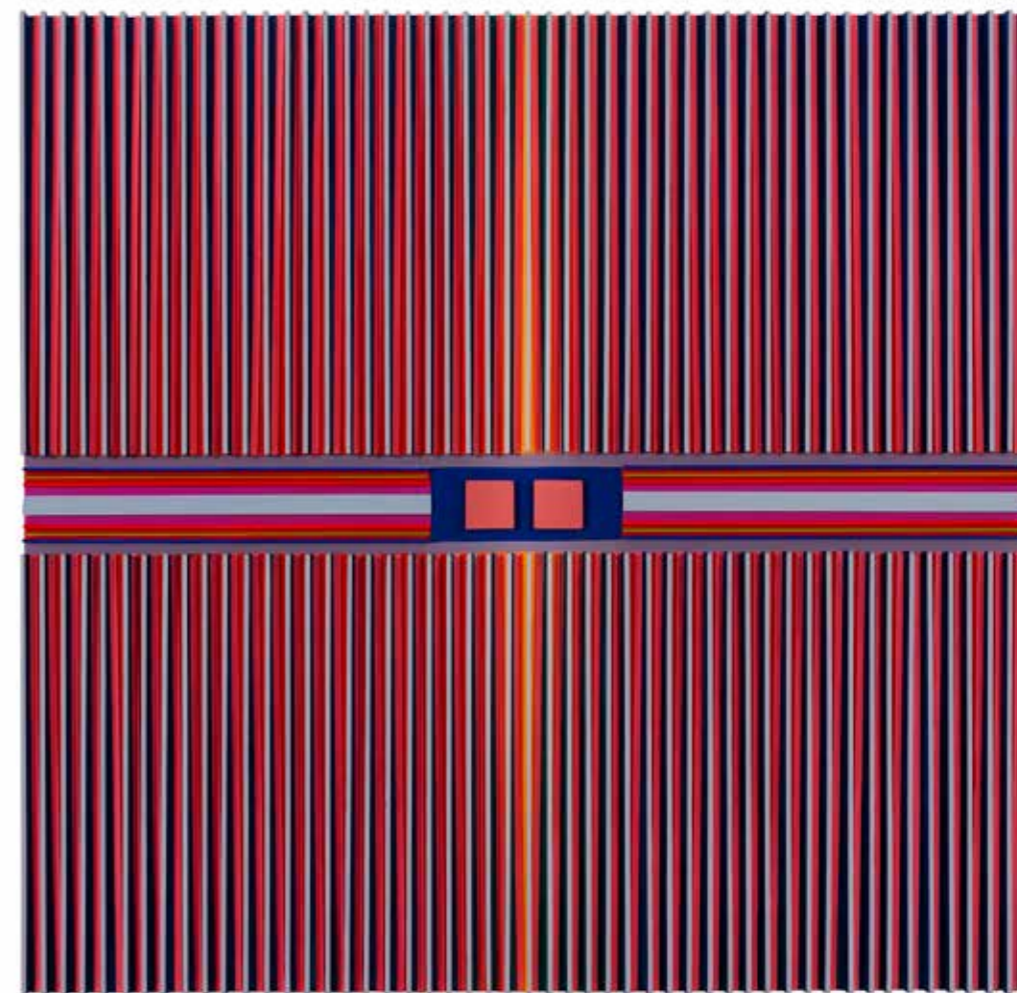
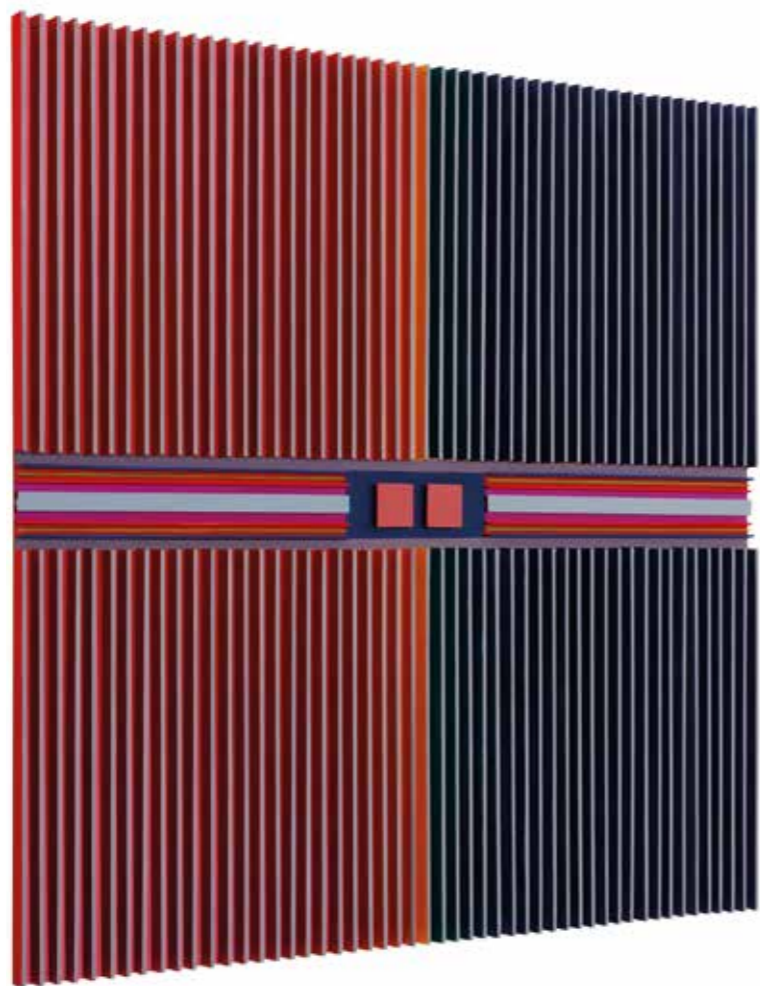
09.05.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

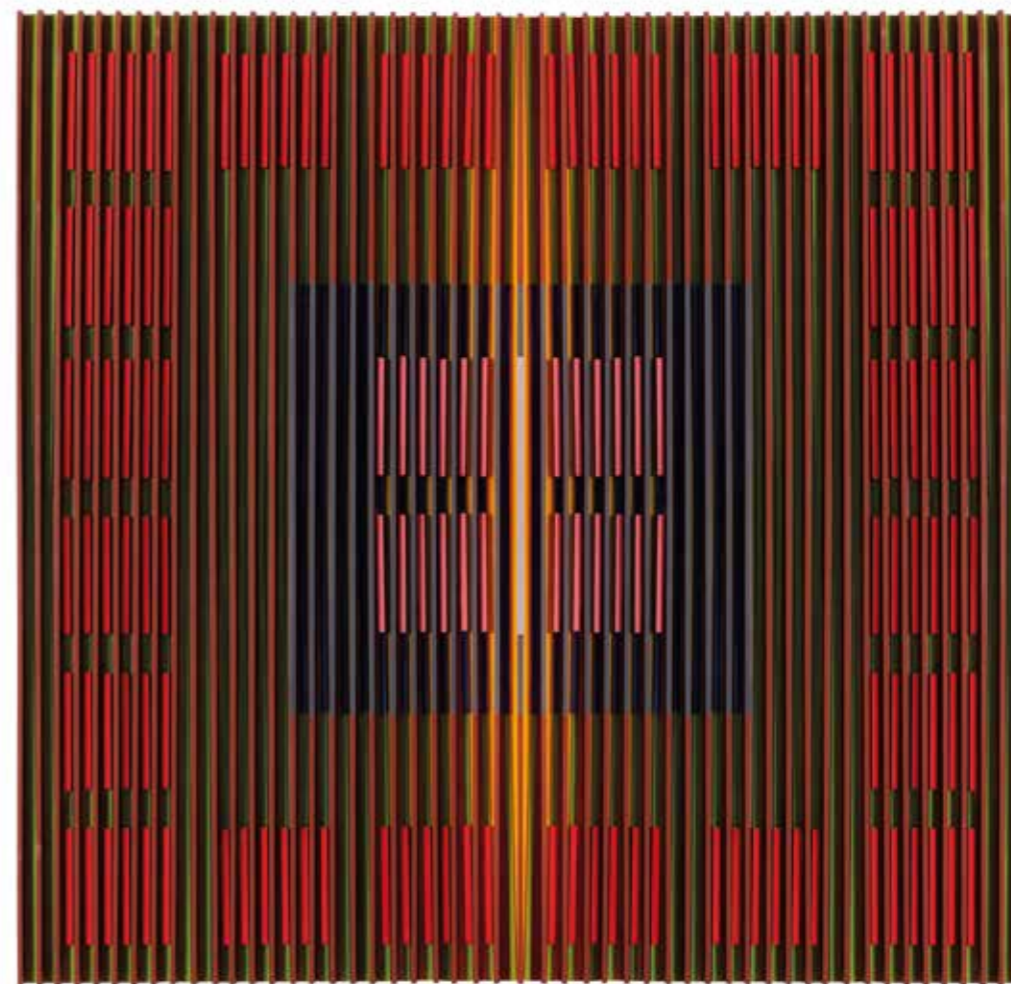
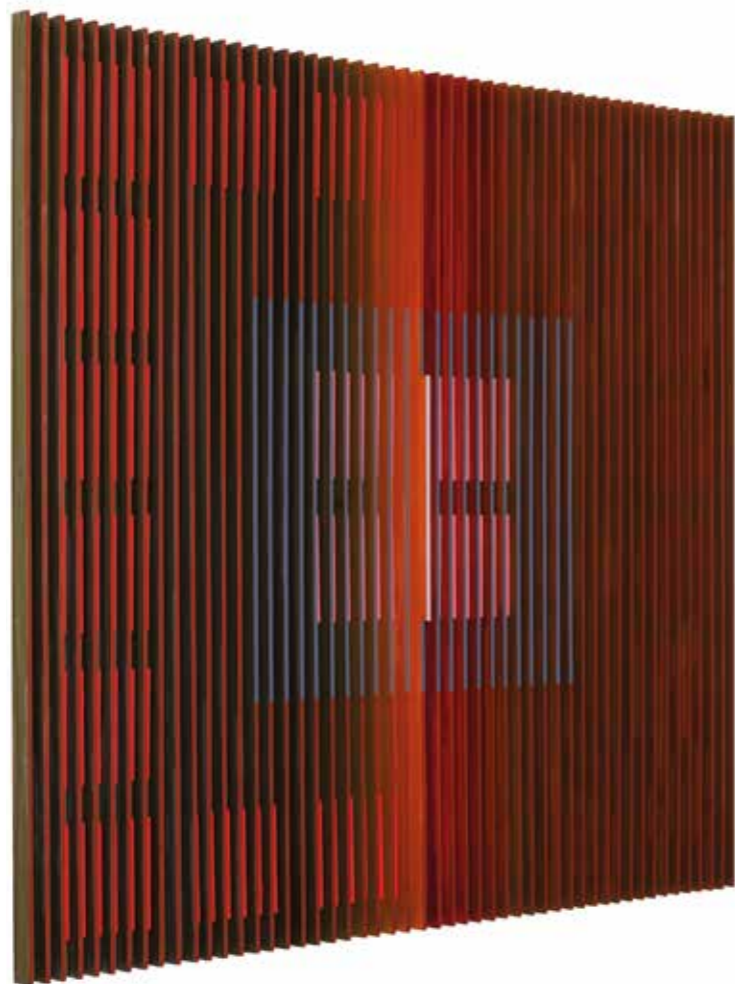
25.05.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

28.05.23, 2023

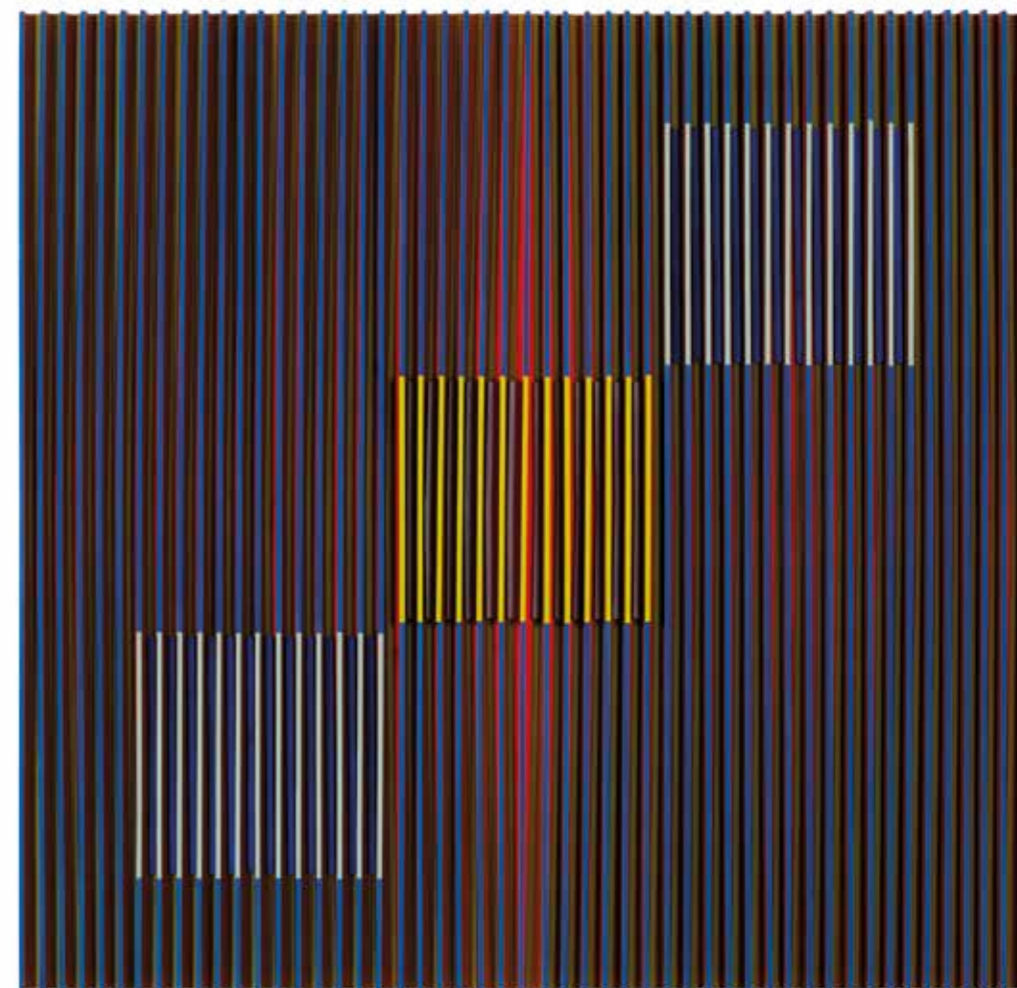
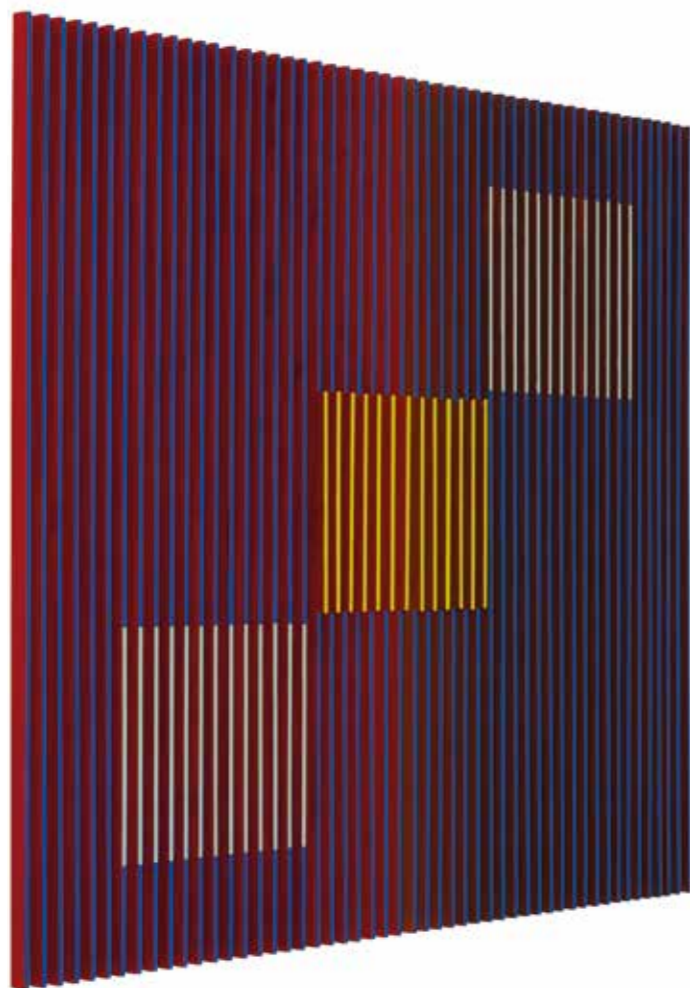
relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

04.07.23, 2023

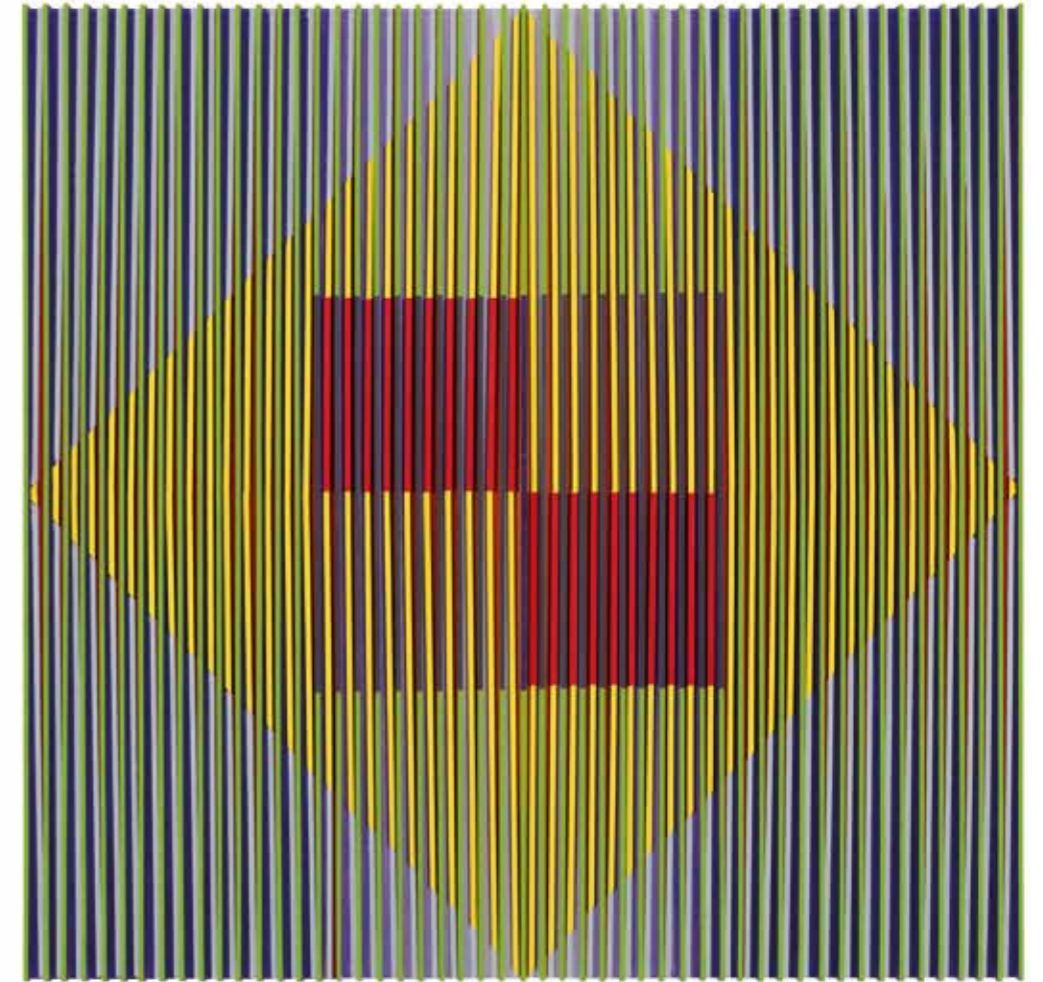
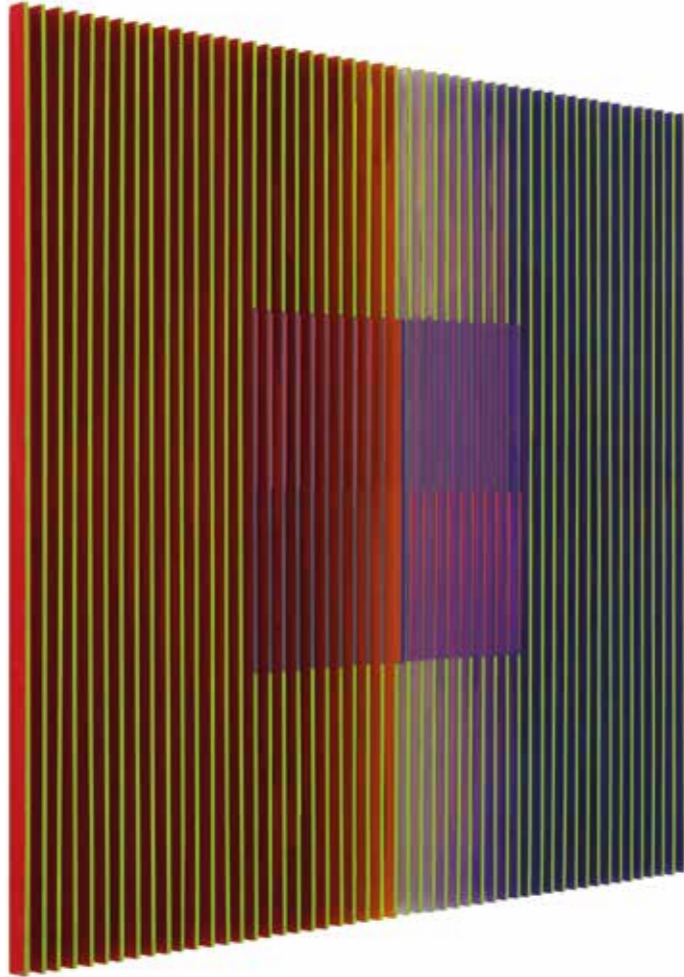
relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

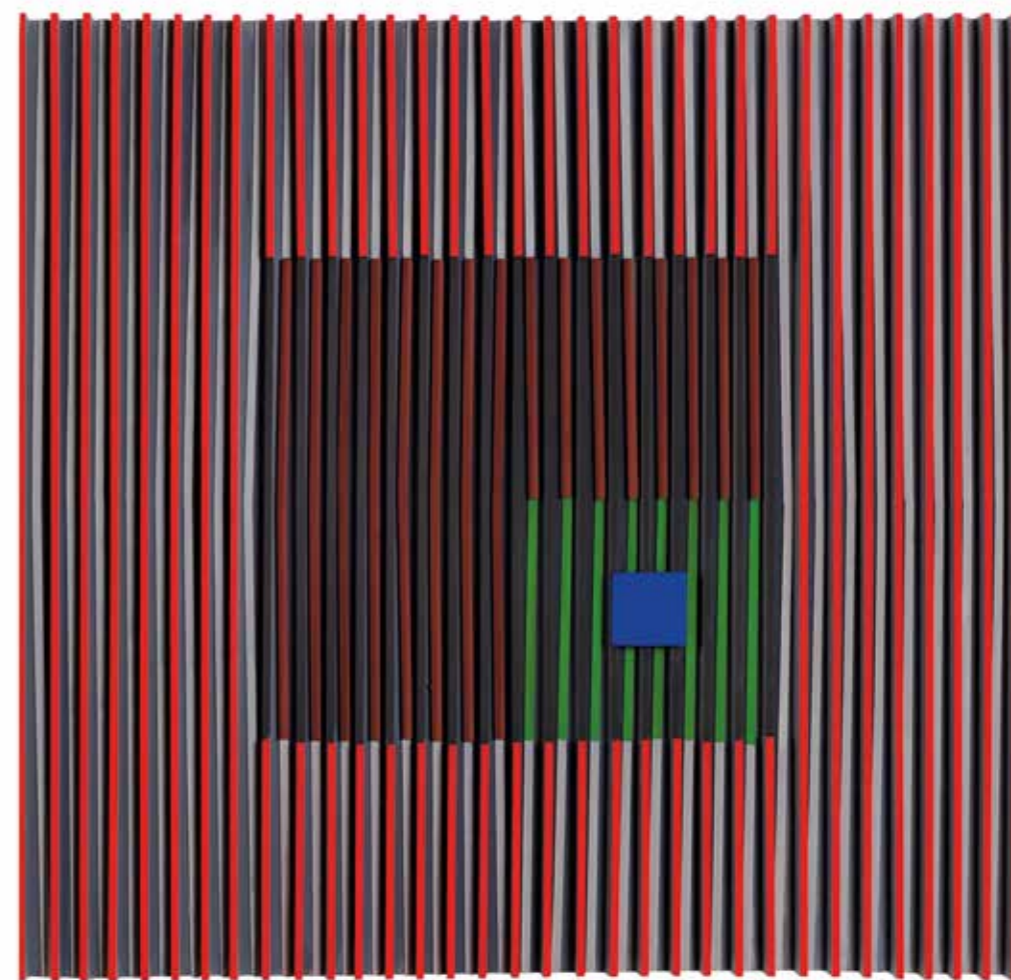
14.07.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

12.08.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 100 cm × 100 cm

02.09.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 64 cm × 64 cm

22.09.23, 2023

relief na pilšni, akryl / relief on masonite board, acrylic, 64 cm × 64 cm

Andrzej Nowacki

urodził się w 1953 r. w Rabce-Zdroju. Młodość spędził w Krakowie, gdzie w połowie lat 70. zbliżył się do środowiska Akademii Sztuk Pięknych. W 1977 r. wyjechał z Polski. Studiował skandynawistykę w Göteborgu oraz germanistykę i historię sztuki w Innsbrucku. W latach 1982–1984 odwiedzał pracownię Henryka Stażewskiego, którego twórczość dała impuls poszukiwaniom artysty w nurcie abstrakcji geometrycznej. W 1984 r. przeniósł się do Berlina Zachodniego, gdzie poświęcił się pracy twórczej. W 1994 r. Nowacki otrzymał prywatne stypendium w West Orange, N.Y., USA. Od połowy lat 90. współpracował z Heinzem Teuflem – kolekcjonerem i właścicielem wiodącej w Europie galerii sztuki konkretnej. W latach 1997–2001 brał udział w organizowanych przez Bożenę Kowalską Międzynarodowych Plenerach dla Artystów Posługujących się Językiem Geometrii, odbywających się w Okunince koło Chełma i Orońsku. W 2001 był stypendystą nowojorskiej Fundacji Pollock-Krasner. W 2005 r. odbył podróż do Osaki w ramach przygotowań do swej pierwszej wystawy w Japonii. Rok 2006 spędził w atelier na Anna Maria Island, Floryda, USA, gdzie pracował nad reliefami dla Seth Jason Beitler Gallery w Miami. W 2015 r. Nowacki założył nową pracownię na dawnym terenie wielkoprzemysłowym w Dolnych Witkowicach w Ostrawie, w której tworzył do 2018 r. Obecnie mieszka i pracuje w Berlinie.

Born in 1953 in Rabka-Zdrój, the artist spent his youth in Krakow, where he became close with the milieu of the Academy of Fine Arts in the mid-1970s. Having left Poland in 1977, he studied Scandinavian studies in Göteborg as well as German studies and art history in Innsbruck. Between 1982 and 1984 he would visit the studio of Henryk Stażewski, whose work prompted the artist's explorations into geometric abstraction. In 1984 he moved to West Berlin, where he dedicated himself to creative work. In 1994, Nowacki was awarded a private scholarship in West Orange, N.Y., USA. From the mid-1990s, he collaborated with Heinz Teufel, a collector and owner of Europe's leading concrete art gallery. In 1997–2001, Nowacki participated in the International Plein-Air for Artists Using the Language of Geometry, organized by Bożena Kowalska in Okuninka near Chełm and in Orońsko. In 2001, he was awarded a scholarship by the Pollock-Krasner Foundation in New York. In 2005, the artist travelled to Osaka to prepare his first exhibition in Japan. He spent 2006 in a studio on Anna Maria Island, Florida, USA, where he worked on reliefs for Seth Jason Beitler Gallery in Miami. In 2015, Nowacki set up a new atelier at an erstwhile large industrial site in Dolní Vítkovice, Ostrava, where he worked until 2018. Currently, the artist lives and works in Berlin.

Wybrane wystawy indywidualne:

- 1987** Galerie Pommersfelde, Berlin Zachodni
- 1992** Galeria Pryzmat, Kraków
- 1993** Galerie Sernov & Rose, Berlin
Lederman Fine Art Gallery, Nowy Jork
- 1995** Galerie Berinson, Berlin
- 1996** Kirchner Haack Fine Gallery, Miami
Galeria Amfilada, Szczecin
- 2000** Galerie Heinz Teufel, Berlin
- 2002** Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków
- 2003** Galeria Miejska Arsenal, Poznań
- 2004** Galeria Piekary, Poznań
Muzeum Narodowe w Szczecinie, Szczecin
- 2005** KISSHO Fine Art Gallery, Osaka
- 2006** Seth Jason Beitler Fine Arts Gallery, Miami
- 2013** Galeria LETO, Warszawa
- 2017** Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
- 2019** Milan Dobeš Museum, Ostrava
AP Atelier Josef Pleskot, Praga
- 2021** Galeria Nanazenit, Warszawa

Selected solo exhibitions:

- 1987** Pommersfelde Gallery, West Berlin
- 1992** Pryzmat Gallery, Cracow
- 1993** Sernov & Rose Gallery, Berlin
- 1994** Lederman Fine Art Gallery, New York
- 1995** Berinson Gallery, Berlin
- 1996** Kirchner Haack Fine Gallery, Miami
Amfilada Gallery, Szczecin
- 2000** Heinz Teufel Gallery, Berlin
- 2002** International Cultural Centre, Cracow
- 2003** Municipal Gallery Arsenal, Poznań
- 2004** Piekary Gallery, Poznań
National Museum, Szczecin
- 2005** KISSHO Fine Art Gallery, Osaka
- 2006** Seth Jason Beitler Fine Arts Gallery, Miami
- 2013** LETO Gallery, Warsaw
- 2017** National Art Gallery, Sopot
- 2019** Milan Dobeš Museum, Ostrava
AP Atelier Josef Pleskot, Prague
- 2021** Nanazenit Gallery, Warsaw

Wybrane wystawy grupowe:

- 1989** Galerie Avantgarde Natan Fedorowski, Berlin Zachodni
- 1992** Polnisches Institut Berlin, Berlin
- 1996** Willy-Brandt-Haus, Berlin
- 1998** Münchenbryggeriet-Münchensalen, Sztokholm
- 2000** Galerie Leonard Klosa, Varrelbusch
Galeria Studio, Warszawa
Muzeum Sztuki Współczesnej, Radom
- 2001** Centrum Sztuki Galeria EL, Elbląg
- 2003** Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko
Seth Jason Beitler Fine Arts Gallery, Miami
Mondriaanhuis, Amersfoort, Holandia
- 2004** Kaigondori Gallery, Contemporary Art Space, Osaka
Galeria Miejska Arsenal, Poznań
Miejska Galeria Sztuki w Łodzi, Łódź
George L. Sturman Museum of Fine Art, Miami
- 2005** Muzeum Narodowe w Szczecinie, Szczecin
- 2007** Pałac Sztuki TPSP, Kraków
- 2009** Galéria Komart, Bratysława
Märkisches Museum, Berlin
- 2010** Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia, Radom
- 2011** Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
Dům umění, Ostrava
Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Katowice
- 2014** Milan Dobeš Múzeum, Bratysława
- 2017** Kunstmuseum Stuttgart,
Państwowa Galeria Sztuki, Sopot
- 2020** Milan Dobeš Museum, Ostrava
- 2022** Państwowa Galeria Sztuki, Sopot

Selected group exhibitions:

- 1989** Avantgarde Natan Fyodorovsky Gallery, West Berlin
- 1992** Polnisches Institut Berlin, Berlin
- 1996** Willy-Brandt-Haus, Berlin
- 1998** Münchenbryggeriet-Münchensalen, Stockholm
- 2000** Leonhard Klosa Gallery, Varrelbusch
Studio Gallery, Warsaw
Museum of Contemporary Art, Radom
- 2001** Art Center Gallery EL, Elbląg
- 2003** Center of Polish Sculpture, Orońsko
Seth Jason Beitler Fine Arts Gallery, Miami
Mondriaanhuis, Amersfoort, Holland
- 2004** Kaigondori Gallery, Contemporary Art Space, Osaka
Municipal Gallery Arsenal, Poznań
The City Art Gallery in Łódź, Łódź
George L. Sturman Museum of Fine Art, Miami
- 2005** National Museum, Szczecin
- 2007** The Palace of Fine Arts, Cracow
- 2009** Galéria Komart, Bratislava
Märkisches Museum, Berlin
- 2010** Masovian Centre for Contemporary Art „Elektrownia”, Radom
- 2011** National Art Gallery, Sopot
Dům umění, Ostrava
BWA Contemporary Art Gallery, Katowice
- 2014** Milan Dobeš Museum, Bratislava
- 2017** Kunstmuseum Stuttgart
National Art Gallery, Sopot
- 2020** Milan Dobeš Museum, Ostrava
- 2022** National Art Gallery, Sopot

Na krawędzi symetrii – reliefy Andrzeja Nowackiego
On the egde of the symmetry – reliefs of Andrzej Nowacki

tekst / text:

Darya Pyshynskaya

redakcja / edited by:

Ewa Czerwiakowska, Darya Pyshynskaya

tłumaczenie / translation:

Szymon Nowak

fotografie / photos:

Jan K. Tyrel, Peter Gruchot (s. 20-21)

projekt graficzny / graphic design

Katarzyna Wit

projekt okładki / cover design

Valery Pyshynski

wydawca / published by:

Galeria Beta16, Andrzej Nowacki

ISBN:

978-83-953580-2-9

Warszawa 2023

ul. Wilcza 18

00-532 Warszawa

www.galeriabetalpha16.pl

RELIEFY
ANDRZEJA NOWACKIEGO

NA KRAWĘDZI

SYMETRII